

01 ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στρουθοκαμηλικός ρεαλισμός

Η παντελής απουσία ελληνικής εξωτερικής πολιτικής

■ ΤΟΥ ΡΟΥΝΤΙ ΡΙΝΑΛΝΤΙ

Λέγεται ότι η στρουθοκάμηλος, το μεγαλύτερο πτηνό που υπάρχει αλλά δεν πετάει –αντίθετα, τρέχει πολύ και με μεγάλη ταχύτητα– όταν αντιμετωπίζει έναν κίνδυνο βυθίζει το κεφάλι στην άμμο και έτσι αποφεύγει το κακό... Αυτός είναι ο «στρουθοκαμηλισμός» που μεταφορικά κάνει την παρουσία του σε ποικίλες στάσεις ποικίλων υποκειμένων. Η πολιτική ηγεσία της χώρας ταύτιζε πάντα τα συμφέροντα των ελίτ που εκπροσωπεί με τα συμφέροντα των δυτικών μεγάλων δυνάμεων, και μάλιστα σε τέτοιο βαθμό που έφτασε στο σημείο να μην έχει καμία συγκροτημένη εξωτερική πολιτική. Η φτερούγα μιας μεγάλης δύναμης ήταν κάθε φορά το ζητούμενο, και έτσι χάθηκαν ακόμα και τα απλά ανακλαστικά που θα μπορούσαν να φέρουν στοιχειώδη αποτελέσματα. Αυτό που βοά ως έλλειψη είναι η ύπαρξη και η άσκηση μιας πραγματικά ελληνικής ενεργητικής εξωτερικής πολιτικής, που στοιχειωδώς να υπερασπίζεται την εθνική και λαϊκή κυριαρχία στη χώρα. Αυτή η έλλειψη, σε μια περίοδο που η γεωπολιτική προχωρά σε διάφορους «αναδασμούς» σε μεγάλους χώρους, γίνεται ακόμα πιο έντονη και δι-αλυτική.

Οι δύο μεγάλοι προσανατολισμοί της ασκούμενης εξωτερικής πολιτικής

α) Πρόσδεση στις ΗΠΑ. Μπροστά στην εντεινόμενη κρίση της Ε.Ε., η εξωτερική πολιτική που άσκησε ο ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζει η Ν.Δ. είναι η πρόσδεση στην αμερικανική πολιτική και η παραχώρηση όσων ζητούν κάθε φορά οι ΗΠΑ. Ο Πάιατ έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο σε αυτόν τον προσανατολισμό, παρεμβαίνοντας προσωπικά σε πολλές από τις επιλογές που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια. Και επί ΣΥΡΙΖΑ και επί Ν.Δ. Σταθμοί της πρόσδεσης είναι: 1. Ταξίδι Τσίπρα και συνάντηση με Τραμπ (Οκτώβριος 2017), 2. Συμφωνία Πρεσβών κατά αμερικανική παραγγελία (Ιούνιος 2018), 3. Στρατηγικός διάλογος ΗΠΑ-Ελλάδας (Δεκέμβριος 2018 μεταξύ Πομπέο και Κατρούγκαλου), 4. Β' γύρος στρατηγικού διαλόγου ΗΠΑ-Ελλάδας (Οκτώβριος 2019 μεταξύ Πομπέο και Δένδια), 5. Ταξίδι Μητσοτάκη και συνάντηση με Τραμπ (Ιανουάριος 2020). Οι φιλοφρονήσεις και ιδιαίτερα το «γλείψιμο» στο οποίο επιδίδονται οι δικοί μας σε όλες τις συναντήσεις θυμίζει τα πρώτα μετεμφυλιακά χρόνια, τα χρόνια της άμεσης αμερικανοκρατίας στην Ελλάδα. Από τον εναγκαλισμό με τις ΗΠΑ έχει προκύψει διεύρυνση των ελληνικών στρατιωτικών παραγγελιών από τις αμερικανικές φίρμες και αύξηση της αμε-

ρικανικής στρατιωτικής παρουσίας στην Ελλάδα (Σούδα, Στεφανοβίκειο, Αλεξανδρούπολη, Άκτιο, Σύρος κ.λπ.). Από το «his master's voice», έχουμε φθάσει στο «πιστό σκυλί-σύμμαχο» των ΗΠΑ, που ίσως βραβευτεί για τις υπηρεσίες του όπως έκανε ο Αμερικανός πρόεδρος στον σκύλο που εντόπισε και αναγνώρισε τον Μπαγκντάντι πριν εκτελεστεί «σαν σκυλί» κατά τα λόγια του εκπρόσωπου του Ελεύθερου Κόσμου, Ντόναλντ Τραμπ, που «όλα τα σφάζει και όλα τα μαχαιρώνει»...

Το σημερινό «τσάμικο» του Τσίπρα, που καλεί να μην υπογραφεί η συμφωνία με τις ΗΠΑ, είναι απλώς δείγμα του πιο χυδαίου πολιτικαντισμού...

β) Συνδιαλλαγή και καλόπιασμα Τουρκίας. Σε τέτοιο βαθμό που η Τουρκία μπορεί να πάρει μεγάλο μέρος όσων διεκδικεί χωρίς «να γίνει πολλή φασαρία». Σε όλα τα μέτωπα – Κύπρο, Αιγαίο, Θράκη, αγωγοί, θάλασσες και νησιά. Οι παρεμβάσεις Σημίτη, οι δηλώσεις Κατρούγκαλου και Κοτζιά για δικαιώματα της Τουρκίας και ανάγκη συνεκμετάλλευσης, ο «διάλογος» και τα «μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης», και

τώρα ο δρόμος προς τη Χάγη, στον οποίο ευθυγραμμίζονται όλοι, είναι δείκτες ενός εθελοντικού αυτοχειριασμού που νομιμοποιεί τον τουρκικό αναθεωρητισμό. Στην ουσία βρισκόμαστε μπροστά σε μια διαδικασία φινλανδοποίησης της χώρας υπό τον φόβο του γείτονα. Και τώρα εκλιπαρούμε τις ΗΠΑ να παίξουν ρόλο στην αποκλιμάκωση της έντασης ανάμεσα στις δύο χώρες...

Σε αυτήν τη φάση βέβαια υπάρχουν και τα ταξίδια και οι τριγωνικές ή τετράγωνες σχέσεις. Όπως στην περίοδο των μνημονίων είχαμε τα τηλεφωνήματα, τώρα έχουμε τα ταξίδια στις όμορες χώρες και στην προσπάθεια να υπάρξουν κάποιες επισφαλείς συνεργασίες.

Αυτό φαίνεται και με το Ισραήλ και με την Αίγυπτο, που δεν πάνε πέρα από κάποιο σημείο. Και είναι τόση η ανυπαρξία ελληνικής εξωτερικής πολιτικής που ούτε μια σταθερή και ουσιαστική συνεργασία δεν μπορεί να στηθεί με την Κυπριακή Δημοκρατία – η οποία βρίσκεται, στην κυριολεξία, στο στόμα του λύκου και έχει κυκλωθεί από τα γεωτρύπανα και τα πολεμικά πλοία της Τουρκίας.

Στρουθοκάμηλοι, σκύλοι και λύκοι (γκρίζοι)

Μιλήσαμε για αρκετά είδη του ζωικού βασιλείου. Ας δούμε πώς σκέφτεται ο νυν υπουργός Εξωτερικών, για να φανεί καθαρά ότι δεν έχουμε ελληνική εξωτερική πολιτική: «Ελλάδα και ΗΠΑ έχουμε τον ίδιο στρατηγικό στόχο, που είναι η ασφάλεια και η σταθερότητα στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Αυτό επιβεβαιώθηκε και από τη στάση των ΗΠΑ έναντι των προκλητικών ενεργειών της Τουρκίας, συμπεριλαμβανομένου του μνημονίου για την οριοθέτηση θαλάσσιων ζωνών που υπέγραψε η Τουρκία με την Τρίπολη. [...] Η καταδίκη των τουρκικών ενεργειών είναι ομόθυμη και ανεπιφύλακτη από όλους τους συμμάχους και εταίρους μας, και αυτό είναι το πιο ισχυρό διπλωματικό μας όπλο» (συνέντευξη Ν. Δένδια στη *Real News*, 22/12/2019).

Και αλλού: «Όπως είπε και ο πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης, δυσκολίες με την Τουρκία υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν. Θα πρέπει η κατάσταση να αποκλιμακωθεί και η εξακολούθηση των επαφών για τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Συνεπώς, δεν ανησυχούμε» (συνέντευξη Ν. Δένδια, στα *Παραπολιτικά* – 7/12/2019)

Όσα αναφέρει ο Ν. Δένδιας βρίσκονται στη σφαίρα ίσως της επιθυμίας του, αλλά όχι της πραγματικότητας. Η Τουρκία δεν έχει καταδικαστεί. Αντίθετα, έχει πάρει πράσινο φως για πολλές ενέργειές της. Δεύτερον, δεν της έχουν επιβληθεί κυρώσεις. Τρίτο, όλοι είναι αναγκασμένοι να έρθουν σε κάποιου είδους συμφωνία μαζί της. Οι ΗΠΑ και η Ελλάδα δεν έχουν ίδιο στρατηγικό στόχο στην περιοχή. Ούτε αποτελεί ενεργητική πολιτική η συνέχιση του «διαλόγου» με την Τουρκία όταν αυτή προβαίνει σε επιθετικές ενέργειες και χρησιμοποιεί μια ντροπιαστική φρασεολογία ενάντια στην Ελλάδα. Τι μένει; Παραμερίζουμε προς το παρόν τον στόχο της «ευρωπαϊκής πορείας» της Τουρκίας και θέτουμε ως στρατηγικό στόχο τη Χάγη, κάποτε και με όποια ατζέντα. Μέχρι τότε εκλιπαρούμε τις ΗΠΑ για κάποια πρωτοβουλία ώστε να «δώσουμε λίγα». Ετοιμάζουμε τα πνεύματα ότι πρέπει «κάτι να δώσουμε» στον αγριεμένο γείτονα. Στο μεταξύ το «παίζουμε» ψύχραιμοι και νηφάλιοι.

Ο εθνικισμός της «σκληρής» πτέρυγας της Δεξιάς (π.χ. Βορίδης, Άδωνις, Σαμαράς κ.λπ.) διοχετεύεται προς ανέξοδους ρατσισμούς. Μάλλον «βαράνε προσοχές» στις ΗΠΑ και στη γραμμή της συνεκμετάλλευσης, ενώ ο ευαίσθητος, λίγο καιρό πριν, Κώστας Καραμανλής φαίνεται να έχει πέσει σε μεγάλη περισυλλογή...

Καμαρώστε Συριζοπαρέα

Αντώνης Λιάκος: «Φοβάμαι ότι η σημερινή μέρα της υπογραφής του αγωγού EastMed θα αποδειχθεί μοιραία. Πρέπει να απευχηθούμε την πραγματοποίησή του. Με την συμφωνία των πολιτικών δυνάμεων στην υλοποίησή του, ακούγεται ως αιρετική και περιθωριακή φωνή κάθε αντίθετη άποψη, που λέει ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί η Τουρκία από τα όποια κοιτάσματα της Ανατολικής Μεσογείου, ότι είναι έωλη και τυχοδιωκτική η συμμαχία Ελλάδας-Κύπρου (που έχει ιδιαίτερες ευθύνες)-Ισραήλ και Αιγύπτου, και ότι μπλέκουμε σε διαμάχες που η Ελλάδα δεν μπορεί να ελέγξει. Επιτρέψτε μου, αλλά τη θεωρώ πολιτική αυτοχειριασμού. Ελλάδα και Τουρκία, και από τη γεωγραφία και από την ιστορία, είναι καταδικασμένες να ζουν μαζί, να διαπραγματεύονται, να λύνουν τις διαφορές τους και να συνεργάζονται. Όχι να βγάζει η μία τα μάτια της άλλης. Οπότε το έκαναν το πλήρωσαν ακριβά εκατέρωθεν». Και η απάντηση του Παύλου Πολάκη: «Επειδή κάποιος νόμιζαν πως τους ενόχλησε η τοποθέτησή μου για τον Σημίτη ειδικώς... Το πράγμα είναι πολύ βαθύτερο! Και ναι, διαφωνούμε και θα διαφωνούμε! Η συμφωνία που υπεγράφη σήμερα (και είναι έργο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και του Αλέξη προσωπικά) είναι κίνηση διαφύλαξης των εθνικών μας συμφερόντων και ανάπτυξης της χώρας που αφήνει εκτός την Τουρκία και τους σχεδιασμούς της Γερμανίας που μας "φόρεσε" 9 χρόνια μνημόνια! Όποιος δεν το καταλαβαίνει, ή η ανάλυσή του πάσχει, ή ηθελημένα (ή άθελα για να μη γίνω πολύ σκληρός ακόμα) εξυπηρετεί μια λογική που μπορεί το 2003 να είχε μια βάση, αλλά τώρα στερεφτεί πλήρως! και ο νωός νοεϊτώ».

Ποιος από τους δύο βλέπει πιο μακριά;